

מדינת ישראל

ג' בתשרי התשפ"ג
28 בספטמבר 2022

ישיבה מס' 17, הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי

נוכחים:

מישל סטרבצ'ינסקי, ראש חטיבת המחקר, בנק ישראל
רם בלינקוב, מנכ"ל משרד האוצר
מיכל כהן, הממונה על התחרות
איתי טמקין, סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
אוריאל סיטרוואן, רשות התחרות
אלעד מקדסי, רשות התחרות
טובי הריס, רשות התחרות
ענת אלכסנדרוב, רשות התחרות
חגי אור-חן, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
זיו נאור, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
זהבה בוכהולץ, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
בן פפרמן, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
שי מעלומי, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
טלי בנק קולסקי, מחלקת מחקר, בנק ישראל
רועי שטיין, בנק ישראל
דנה גרטי, בנק ישראל
רונן ניסים, בנק ישראל
עמיהוד שמלצר, הלשכה המשפטית, בנק ישראל
מיכאל בן דהן, אגף התקציבים, משרד האוצר
איתן ישראלי, לשכת מנכ"ל משרד האוצר

סיכום הדיון:

- היו"רים המשותפים, רם בלינקוב ומישל סטרבצ'ינסקי, פתחו והציגו את נושא הדיון להיום – הצגת ממצאי הבחינה של משרד האוצר.
- נציג משרד האוצר, מיכאל בן דהן, הציג את ממצאי הבחינה של משרד האוצר (מצורף כנספח).
  - הוער שהניתוחים לא התמקדו במחירי האשראי.
  - על כך הושב שבעייתי להשוות מחירים בשוקי האשראי שכן המחירים מבטאים גם שיקולים של סיכוני הלווה, ולכן הבחינה התמקדה בכמות האשראי ושיעורי הגידול.

- נאמר שמהסקירה עולה הגידול בסליקה מצד כאל, שכנראה נובע מעבודתה של כאל עם מאגדים. לכאורה, ניתן לייחס זאת למגמה חיובית של שיפור התחרות.
- על כך הושב שיש לראות את הממצא בהקשר הכולל של הדינמיקה התחרותית בשוק. הממצא יכול להיות חיובי אולם בבחינה רחבה יותר, נראה שההתנהלות האגרסיבית של כאל בשווקים בהם היא מתחרה בחברות כרטיסי האשראי, בעוד בשאר השווקים אנו לא רואים שינוי יוצא דופן בדינמיקה התחרותית, יכול להעיד על עיוות בתמריצי כאל כתוצאה מהשליטה של קבוצת דיסקונט בחברה. יתרה מזאת, עיוות זה נגרם כתוצאה מהתערבות בשוק ולא משינויים אנדוגניים. לעמדת משרד האוצר, עיוות זה עלול להוביל בסופו של דבר להקטנת הדינמיקה התחרותית בשוק. כמו כן, בשווקים אחרים ההתנהלות של כאל לא בהכרח מתגלגלת לצרכן, אלא לבעל המועדון.
- לעניין האפשרויות העומדות בפני הוועדה, נשאל מדוע לעמדת משרד האוצר האפשרות של לא להפריד, יחד עם ביטול ההפרדות שבוצעו עד כה, היא אפשרות נחותה?
 על כך הושב, בהתאם לניתוח שהוצג, שהוספת השחקנים חדשים לשוק, באמצעות הפרדת חברות כרטיסי האשראי, קידמה את התחרות בשוק ולכן זו אופציה נחותה.
- נאמר לגבי הנתונים בהנפקה אשר מעידים על הפגיעה של הבנקים בחברות כרטיסי האשראי כי ייתכן ויש מקום לאסור על הבנקים להנפיק. מנגד נטען שזהו המודל העסקי המקובל בעולם ויהיה קשה לייצר מודל עסקי אחר.
- עוד הוער שאם היה יסוד סביר להניח שהסכם התפעול החדש בין בנק הפועלים לבין ישראלכרט יתגלגל להורדת מחירים לצרכן, יכלה להיות לזה השפעה חיובית, אולם נראה שלאור השיווי המשקל הקיים בשוק היא לא תתגלגל לצרכן.